

GALÉRIA UMELCOV SPIŠA

TLAČOVÁ SPRÁVA K PROJEKTU

BAHAMA: Really? / Abstrakcia a metafora

Pavol BREIER • Peter HORVÁTH • Radislav MATUŠTÍK

Miesto / kontakt:	Galéria umelcov Spiša (GUS) – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, Zimná 46, Spišská Nová Ves, www.gus.sk
Termín výstavy:	10. 4. 2019 – 14. 7. 2019
Vernisáž výstavy:	streda, 10. 4. 2019 o 17.00
Produkcia:	Galéria umelcov Spiša – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja
Kurátorka:	Mgr. Lucia Gregorová Stachová, PhD. – SNG, 0917 582312
Za autorov:	Pavol Breier, 0905 317172
Kontakt pre médiá:	Mgr. Lenka Králová, projekty@gus.sk, 053 4174626

Výstava mapuje tvorbu trojice autorov, ktorí vytvorili zoskupenie *BAHAMA* v 70. rokoch 20. storočia: fotograf Pavol Breier (*1952), výtvarník Peter Horváth (*1949) a historik umenia Radislav Matuščík (*1929 – †2006). Projekt inovatívne prehodnocuje pôsobenie skupiny v kontexte slovenskej výtvarnej scény. Výstava je realizovaná v rámci dramaturgického cyklu *TÉMA*.

Skupina *BAHAMA* nemala striktno vymedzený program a ich spoločná tvorba situačne reagovala na prostredie, politickú a kultúrnu klímu obdobia normalizácie. Aktivita skupiny kulminovala na konci 70. a začiatkom 80. rokov 20. storočia. Popri samostatných tvorivých výstupoch jednotlivých členov skupina verejne prezentovala svoju tvorbu len príležitostne. Radislav Matuščík bol navyše aktívny ako kritik a spoluorganizátor neoficiálnej scény na Slovensku. Pavol Breier vystupoval v dvojakej role organizátora/účastníka akcií a profesionálneho fotografa – dokumentaristu.

Podnetom pre skupinovú tvorbu bola hlavne účasť na kolektívnych akciách neoficiálnej scény. Breier je tiež tvorcom viacerých autorských kníh, ako aj dokumentácií skupinových projektov. Obľúbeným námetom skupiny *BAHAMA* sú „pseudovedecké mystifikácie“ (Aurel Hrabušický). Vytvorené na princípe fotomontáže, spájajú úryvky zo skutočných kultúrno-politických dokumentov a reálneho života s prvkami fiktívnych akcií (*Psychostereotaxia*, 1979 a i.). Spoločným menovateľom skupinových akcií je subjektívne parodovanie rétoriky ideológie a pracovnou metódou spojenie reality s fikciou.

Koncept výstavy pod kuratelou Mgr. Lucie Gregorovej Stach, PhD. je založený na prezentácii dokumentov z akcií: sú to fotografie kombinované s textom na princípe fotomontáže. Kurátorka uvádza: „Akcie a pseudo-akcie boli kritikou post-normalizačného status quo – verejnej lži a „vysmiatej blbosti“, na ktorej všetci participovali napriek tomu, že jej už nikto neveril. Propaganda využívala silu fotografie v jej jednoducho význame byť „tieňom“ reality a pravdy, dôkazom, že sa niečo stalo. Dôležité je aj poukázať na skutočnosť, že skupina vznikla rok po zrode Charty 77, hnutia odporu voči socialistickému režimu v Československu, ktoré v novembri 1989 vyvrcholilo tzv. *Nežnou revolúciou*. Viacerí konceptuálni a akční umelci koncom 70. rokov 20. storočia intuitívne súznili s obratom k fotografii ako k nosnej obrazotvornej zložke umeleckého diela a po analytickom konceptualizme sa tak aj na Slovensku vrátila do progresívneho vizuálneho umenia sila (aj) fotografického obrazu.“